

❖ ישועת דניאל ❖

סי' לד ס"ק ז) שאם הרויח באיסור חייב להפריש מעשר כספים, וכמו שמבואר בכמה מקומות במי שגזל תבואה, שחייב להפריש תרו"מ, ואם לא כן זה טבל, ה"ה במעשר כספים, שחז"ל השווו זאת בכמה מקומות, וצריך להפריש מעשר כספים אלא שיקבל עונש על זה שעבר איסור.

מעשר כספים מעליית שווי הקרן (תמ)

(טו) ז) יש כמה סוגי רווחים שאינם נקראים ריוח לענין מעשר כספים, וכגון ריוח שמקבל על ידי עליית המדד וכיוצ"ב, שאין זה נקרא ריוח, כיון שלא נשמר על ידיו רק הקרן, ופטור מלהפריש מעשר מזה (שבט הלוי ח"ט סי' רא ס"ק ד).

קנה בית במחיר נמוך ומוכרו ביוקר

(טו) ט) קנה בית באלף שקל, ואחר שנה מכר אותו באלפיים שקל, לכאורה יתן מעשר מאלף שקל הנוספים.

אך היות שבזמננו הרבה פעמים מגיע הרויח דרך הבנק, אם כן יעשה החשבון פעם בחצי שנה וכדו'.

רוצה להפריש מעשר כספים לפני שהרויח את הכסף

(טו) ט) מדברי החכ"א שכתב שיש להפריש מעשר כספים ממה שהרויח, משמע שאין להפריש מעשר כספים אלא אחר שהרויח ואין להפריש על מה שעתיד להרויח. ומצאתי בפירושו בעלי התוס' על התורה (בראשית כו יב) דס"ל שאפשר להפריש גם על רווחים עתידיים, ע"י שם¹⁵⁸.

מעשר כספים מכסף שהרויח באיסור

(טו) ג) מזה שכתב החכ"א שיש להפריש מעשר כספים ממה שהרויח משמע דמכל מה שהרויח חייב לעשר אפילו אם הרויח על ידי גזל או נטילת ריבית, וכן כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"ה

על מעשר כספים, וכן מה שאמרו חז"ל חזקה לחבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן ואסור לתת לע"ה עד שיעשר תחילה, קאי גם על מעשר כספים, וע"י לקמן (ס"ק עג, ה). בעיקר דברי ההפלאה יש להעיר שמשמע מדבריו שאם העשיר נותן מכספו לעם הארץ לפני שהפריש ממנו המעשר עובר על זה כמו בתבואה, ולכאורה יש לחלק, דבשלמא בתבואה האכיל אותו בטבל משא"כ בכסף שאינו מעושר אין כאן טבל, דהרי מעשר כספים אינו טובל, וכדאי' בחי' חתם סופר גיטין ל ע"א ד"ה רבי. וצ"ל דמשמע קצת שגם בכסף שאינו מעושר יש בחינה של טבל, וכן משמע בראשון לציון לבעל אוה"ח הק', ע"י שבט הלוי ח"ה סי' קלא אות א. ויש לדחות שכוונת בעל הפלאה היא שחזקה לחבר וכו' אינו מטעם שהוא מכשיל למקבל אלא זה דין בחבר עצמו שאינו מוציא את כספו מתחת ידו לפני שהפריש ממנו את המעשרות, אפילו שאין מכשול של טבל לזה שמקבל הכסף הבלתי מעושר. (158) ז"ל בעלי התוספות, מאה שערים, פי' הקונטרס אומד זה היה למעשרות, וצריך פי' לפי' דלפום ריהטא קשה היכי הוה אומד והא אין הברכה מצויה לא בדבר המנוי ולא בדבר האמור אלא בדבר הסמוי מן העין, ונראה לפרש הכי דשנת בצורת היתה והיה אומד כמה עתיד לבא משדותיו לתבואה כדי להקדים מעשרותיו וליתנם לעניים, וכל מה